

Vergaderjaar 1991-1992

22 083**Wijziging van de Wet overdracht
tenuitvoerlegging strafvonnis en het
Wetboek van Strafvordering met het oog op de
internationale samenwerking gericht op de
ontneming van wederrechtelijk verkregen
voordeel****Nr. 8****NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG**

Ontvangen 16 april 1992

Wij hebben de eer het eindverslag van de vaste Commissie voor Justitie als volgt te beantwoorden.

Uit het feit dat, voor zover bekend, in andere landen geen voornemens bestaan om in de wetgeving te voorzien in afzonderlijke procedures voor voorbereidend strafrechtelijk financieel onderzoek, zoals in Nederland het geval is, mag niet worden afgeleid, dat andere staten minder mogelijkheden zouden hebben om aan Nederlandse verzoeken tot het instellen van financieel opsporingsonderzoek en het treffen van conservatoire maatregelen te voldoen, dan wij aan zulke landen in het vooruitzicht zouden kunnen stellen. Niet valt uit te sluiten dat men reeds over bestaande procedures beschikt, alsmede over voldoende opsporingscapaciteit waarmee op bevredigende wijze aan Nederlandse verzoeken tot het verlenen van internationale samenwerking kan worden voldaan. In elk geval zullen landen die Partij zijn bij de Verdragen van Straatsburg en Wenen wel over de wettelijke mogelijkheden moeten beschikken om aan Nederlandse verzoeken tot het opsporen, inbeslagnemen en eventueel tenuitvoerleggen van Nederlandse confiscatiesancties te kunnen voldoen.

Wij hebben kennis genomen van de reactie van de leden van de CDA-fractie op onze beschouwingen over de gedachte een termijn in de wet op te nemen waarbinnen buitenlandse verzoeken tot het leggen van beslag moeten worden gevolgd door een verzoek tot tenuitvoerlegging van een confiscatiesanctie. Wij behouden daartegen onze bedenkingen en hebben die uiteraard gegeven met de bedoeling de genoemde leden er van te overtuigen, dat op dit punt een amendering van het wetsvoorstel onwenselijk is. Wij voegen daar thans nog aan toe dat geenszins valt uit te sluiten dat een beslaglegging op verzoek van een andere staat in het geheel niet wordt gevolgd door een verzoek om tenuitvoerlegging. Te denken valt aan de situatie waarin op buitenlands verzoek hier te lande het tegoed op een bepaalde bankrekening wordt bevroren. Het is niet ondenkbaar dat de houder van die rekening vervolgens opdracht wil geven dat tegoed of een deel daarvan over te boeken naar een rekening van een financiële instelling binnen de verzoevende staat, zodat deze daarop zelf beslag kan leggen met het oog op uiteindelijke confiscatie. Dan wordt op verzoek van de verzoevende staat het beslag op het tegoed hier te lande opgeheven. Een en ander kan het

gevolg zijn van procedures die in de verzoekende staat moeten worden afgewikkeld, voordat het tot een opheffing van het beslag hier te lande kan komen. Wanneer dergelijke procedures zouden worden doorkruist doordat het beslag door het verstrijken van een wettelijke termijn hier te lande zou komen te vervallen, komt dit de internationale samenwerking niet ten goede. Het bepaalde in artikel 31, lid 1, onder e, van het Straatsburgse Verdrag is in het bijzonder geschreven voor gevallen waarin gelegde conservatoire beslagen van rechtswege vervallen als gevolg van externe omstandigheden. Dit is met name het geval bij faillissement (zie art. 33, lid 2, FW). Als gevolg van het faillissement heeft de rechthebbende evenwel geen beschikkingsmacht over de boedel en maakt hij zich schuldig aan een strafbaar feit als hij goederen aan de boedel onttrekt. Na afwikkeling van het faillissement herleven beslagen op goederen die dan nog tot de boedel behoren. Het moge duidelijk zijn, dat hier een andere situatie aan de orde is, dan het geval waarin een gelegd beslag als gevolg van het verstrijken van een termijn komt te vervallen en de rechthebbende weer volle beschikkingsmacht over de beslagen voorwerpen verkrijgt.

Een aanvulling van artikel 15, lid 5, van de WOTS in de door de leden van de CDA-fractie bedoelde zin achten wij niet nodig. Het is niet zo, dat een rechtbank slechts bevoegd is de confiscatie te gelasten van voorwerpen die zich binnen haar arrondissement bevinden. Het is heel goed mogelijk dat een rechtbank voorwerpen verbeurd verklaart die over verschillende arrondissementen zijn verspreid. Daarom is voldoende dat met het oog op een dergelijk geval een verzoek om tenuitvoerlegging van een daarop betrekking hebbende buitenlandse rechterlijke beslissing bij één bepaald parket in behandeling wordt genomen. Om praktische redenen kiest het nieuw voorgesteld vijfde lid van artikel 15 WOTS voor de officier van justitie in wiens rechtsgebied voorwerpen – maar niet noodzakelijkerwijs alle – aanwezig zijn waarop de sanctie ten uitvoer kan worden gelegd.

Wij zijn de leden van de CDA-fractie erkentelijk voor de nadere uitleg van hun vragen omtrent niet-wederrechtelijk verkregen voordelen. Ook in een stelsel van waardeconfiscatie, zoals het Nederlandse recht kent bij de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, blijft het noodzakelijk uit te maken, bij vermenging van legaal en illegaal verkregen vermogen, welk deel aan legale en welk deel aan wederrechtelijke gedragingen is toe te schrijven. De rechter kan dit doen aan de hand van schattingen. Wij geven de genoemde leden gaarne toe, dat dit in bepaalde gevallen moeilijk te achterhalen zal zijn. Het is nu juist één der functies van het strafrechtelijk financieel onderzoek om de rechter met het oog daarop van de nodige informatie te voorzien.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek